

29. maj 2020

Samlenotat vedrørende uformel ECOFIN videokonference den 9. juni 2020

- 1) Forslag til genopretningsfacilitet og -instrument i lyset af COVID-19
KOM(2020)408 og KOM(2020)441 2
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

- 2) Landeanbefalinger og rådsudtalelser om stabilitets- og konvergensprogrammer mv. for 2020
KOM(2020)520-528 17
Materialet er udarbejdet af Finansministeriet

Dagsordenspunkt 1: Forslag til genopretningsfacilitet og -instrument i lyset af COVID-19

KOM (2020) 408 og KOM (2020) 441

1. Resume

Kommissionen har 28. maj 2020 offentliggjort forslag til dels en genopretningsfacilitet, hvorfra der ydes finansiel assistance til modtagerlande, og dels et genopretningsinstrument, som tilvejebringer finansiering til bl.a. genopretningsfaciliteten.

Forslagene er led i en pakke af forslag til EU's flerårige finansielle ramme 2021-27 (MFF) og genopretning af EU-landenes økonomier i lyset af COVID-19-krisen.

Forslaget til genopretningsfacilitet har til formål at fremme EU's økonomiske, sociale og territoriale samhørighed, forbedre EU-landenes robusthed, tilpasningsevne, imødegå sociale og økonomiske konsekvenser af COVID-19-krisen, styrke den grønne og digitale omstilling samt styrke økonomisk vækst og arbejdspladser.

Forslaget til en genopretningsfacilitet indebærer, at der på grundlag af en fordelingsnøgle for hvert EU-land kan gives finansiel assistance til landene i form af direkte støtte (bevillinger) og/eller udlån. Direkte støtte skal ikke tilbagebetales af det land, som modtager støtten. Lån skal tilbagebetales af det land, som modtager støtten. Den samlede finansielle assistance fra genopretningsfaciliteten kan ifølge forslaget udgøre op til 560 mia. euro (2018-priser), heraf 310 i direkte støtte og 250 i lån. Den samlede finansielle assistance svarer til ca. 4,2 pct. af EU-landenes BNP, mens direkte støtte og lån svarer til hhv. 2,3 pct. og 1,9 pct. af EU-landenes BNP.

Alle EU-lande kan komme i betragtning til finansiel assistance i form af direkte støtte og/eller udlån fra genopretningsfaciliteten. Et land, som ønsker at modtage finansiel assistance, skal ansøge herom ved at udarbejde en genopretningsplan til Kommissionen, som oplister reformer og investeringer, hvortil den finansielle assistance ydes. Udbetaling af den finansielle assistance til et land er betinget af, at landet løbende opnår milepæle og målsætninger fastsat i landets genopretningsplan. Opnås milepæle og målsætninger ikke, frafalder udbetaling af finansiel assistance til landet.

Forslaget til genopretningsinstrument indebærer, at Kommissionen på vegne af EU-landene kan optage lån på kapitalmarkeder mv. (udsteder obligationer) med sikkerhed i EU-budgettet. De af Kommissionen optagne lån under genopretningsinstrumentet tilbagebetales af alle EU-lande vha. modtagerlandes tilbagebetaling af lån samt EU-landenes bidrag til EU's budget, jf. Kommissionens reviderede MFF-forslag også fremsat 28. maj 2020.

Forslagene forventes at have negative statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet Danmark sammen med de andre EU-lande vil skulle bidrage til at tilbagebetale de af Kommissionen optagne lån og ikke i samme omfang forventes at modtage direkte støtte.

Formandskabet annoncerede sent 25. maj, at man vil afholde et fremrykket ECOFIN den 9. juni, og annoncerede den 26. maj 2020 en dagsorden for ECOFIN. ECOFIN ventes at have en første drøftelse af forslaget til genopretningsfacilitet og gengenopretningsinstrument.

Det er endnu usikkert, hvornår der eventuelt vil være møde for EU's finansministre i udvidet eurogruppe, og hvad der i givet fald vil være på dagsordenen, men det er muligt, at forslagene også skal drøftes i udvidet eurogruppe. Hvis og når der indkaldes til et møde og der foreligger en dagsorden for udvidet eurogruppe, vil der blive udarbejdet samlenotat i det omfang dagsordenen rummer punkter ud over forslagene dækket af dette samlenotat, som kan begrunde en forelæggelse for Folketingets Europaudvalg.

2. Baggrund

Det Europæiske Råd (DER) opfordrede 26. marts 2020 EU's finansministre til at komme med forslag til at imødegå COVID-19-krisens hidtil usete karakter.

Finansministrene nåede 9. april 2020 til enighed om en rapport med forslag til DER. Rapporten anfører bl.a., at man er enige om at arbejde med en genopretningsfond ("Recovery Fund"), der skal understøtte genopretningen af EU-landenes økonomier. Genopretningsfonden skal levere finansiel assistance gennem EU-budgetprogrammer og sikre solidaritet med de hårdest ramte EU-lande. Genopretningsfonden skal være midlertidig, målrettet og stå mål med de ekstraordinære omkostninger ved den aktuelle krise og hjælpe med at sprede omkostningerne over tid gennem passende finansiering.¹

Forslaget supplerer allerede besluttede fælleseuropæiske tiltag til at adressere COVID-19-krisen, herunder EU-instrument til finansiel assistance til nationale lønkompenationsordninger o.l. (SURE), en garantifond under den europæiske investeringsbank (EIB) samt lån fra eurolandenes fælles lånefond (ESM), som indebærer finansiel assistance for i alt 540 mia. euro.

Kommissionen har på den baggrund den 28. maj 2020 fremlagt forslag til en genopretningsfacilitet og et genopretningsinstrument²:

- Et forslag til en forordning om en **genopretningsfacilitet** ("Recovery and Resilience Facility")³. Forslaget til genopretningsfacilitet fremsættes med hjemmel i EU-traktatens (TEUF) artikel 175. Denne artikel indebærer, at forslaget skal vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet efter den almindelige EU-beslutningsprocedure. Rådet træffer beslutning om forslaget med kvalificeret flertal.

¹ Link til rapport af 9. april 2020: <https://www.consilium.europa.eu/da/press/press-releases/2020/04/09/report-on-the-comprehensive-economic-policy-response-to-the-covid-19-pandemic/>.

² Link til Kommissionens hjemmeside om genopretningsplan for EU: https://ec.europa.eu/info/live-work-travel-eu/health/coronavirus-response/recovery-plan-europe_en samt https://ec.europa.eu/info/publications/mff-2021-2027-sectoral-acts_en.

³ Forslaget træder i stedet for Kommissionens forslag om oprettelse af et europæisk reformstøtteprogram ("European Reform Support Programme" – ERSP) fremsat 31. maj 2018, som trækkes tilbage. Det træder også i stedet for eurobudgetinstrumentet ("Budgetary Instrument for Competitiveness and Convergence" – BICC).

- Et forslag til en forordning om et **genopretningsinstrument** ("Next Generation EU"), som tilvejebringer finansiering til genopretning i lyset af COVID-19-krisen, herunder finansiering af genopretningsfaciliteten. Forslaget til genopretningsinstrument fremsættes med hjemmel i TEUF artikel 122. Rådet træffer beslutning om forslaget med kvalificeret flertal. Der lægges op til, at lånet, der tilvejebringer midlerne til genopretningsinstrumentet, optages med sikkerhed i et forhøjet EU-indtægtsloft, hvilket forudsætter enstemmighed.

3. Formål og indhold

Forslagene til genopretningsfacilitet og genopretningsinstrument omfatter alle EU-lande og er en del af en pakke af forslag vedr. EU's flerårige finansielle ramme 2021-27 (MFF) og genopretning af landenes økonomier i lyset af COVID-19-krisen.

Genopretningsfacilitet

Centrale elementer i forslaget til genopretningsfacilitet er:

- Formål og anvendelsesområde
- Finansiell assistance
- Planer for genopretning og robusthed
- Udbetaling og suspension
- Rapportering, information og kommunikation
- Komplementaritet, overvågning og evaluering
- Bekæmpelse af svindel og korruption
- Hjemmel og beslutningsprocedure

Formål og anvendelsesområde

Forslaget har til formål at fremme EU's økonomiske, social og territorial samhørighed, grøn og digital omstilling, sundhed, konkurrenceevne, robusthed, produktivitet, uddannelse og kompetencer, forskning og udvikling, smart, bæredygtig og inkluderende vækst, arbejdspladser og investeringer samt finansiell stabilitet.

Forslagets formål skal opnås gennem finansiell assistance samt reformer og investeringer som fastlagt i de planer for genopretning og robusthed, som landene iht. forslaget hver især skal udarbejde for at opnå finansiell assistance ("Recovery and Resilience Plans" – herefter 'genopretningsplaner').

Forslagets formål om finansiell assistance til reformer og investeringer skal opnås i tæt samarbejde mellem Kommissionen og landene.

Finansiell assistance

Forslaget indebærer, at der fra genopretningsfaciliteten kan gives finansiell assistance til EU-landene i form af direkte støtte ("financial contribution") og/eller i form af udlån. Direkte støtte skal ikke tilbagebetales af det land, som modtager støtten. Lån skal tilbagebetales af det land, som modtager lånet.

Den samlede finansielle assistance fra genopretningsfaciliteten kan ifølge forslaget udgøre op til 560 mia. euro (2018-priser), heraf 310 i direkte støtte og 250 i lån, jf. tabel 1. Den samlede finansielle assistance svarer til ca. 4,2 pct. af EU-landenes BNP.

Finansiell assistance	Mia. euro (2018-priser)	Andel (pct. af EU27 BNP i 2018)
Direkte støtte	310	2,3
- Heraf i perioden fra ikrafttræden – 31. december 2022	186	1,4
- Heraf i perioden 1. januar 2023 – 31. december 2024	124	0,9
Lån (i perioden fra ikrafttræden – 31. december 2024)	250	1,9
I alt	560	4,2

Kilde: Kommissionens forslag og egen tilvirkning.

Direkte støtte ("financial contribution")

Den direkte støtte skal understøtte, at modtagerlandene hver især gennemfører deres genopretningsplaner og de reformer og investeringer, som er fastlagt heri. Direkte støtte ydes på betingelse af, at modtagerlande opnår milepæle og målsætninger iht. sin genopretningsplan og en afgørelse herom, jf. afsnit nedenfor.

Der fastlægges for hvert EU-land en nominal øvre grænse for direkte støtte fra genopretningsfaciliteten til landet. Grænsen udregnes efter en fordelingsnøgle, som tager højde for landenes andel af EU's samlede befolkning, bruttonationalindkomst (BNP) pr. indbygger og ledighedsprocent. Et lands øvre grænse for direkte støtte er højere, jo større landets befolkning er, jo lavere dets BNP pr. indbygger er, og jo højere ledighedsprocent landet har sammenlignet med andre lande.

Direkte støtte på mindst 60 pct. (mindst 186 mia. euro) af den samlede direkte støtte gøres tilgængelig for landene i perioden fra genopretningsfacilitetens ikrafttræden indtil 31. december 2022. I perioden 1. januar 2023 til 31. december 2024 kan Kommissionen vælge også at gøre direkte støtte tilgængelig. Den samlede direkte støtte vil blive gjort tilgængelig i rater iht. en offentliggjort kalender, som vil følge det europæiske semester.

Udbetaling vil afhænge af det enkelte lands gennemførelse af tiltagene i landets genopretningsplan.

Udlån

Kommissionen kan indtil 31. december 2024, på anmodning fra et EU-land, tildele landet et lån fra genopretningsfaciliteten til at understøtte gennemførelse af landets genopretningsplan. Lån skal finansiere nye reformer og investeringer, ud over dem som finansieres af direkte støtte.

Et lands anmodning om et lån skal indeholde begrundelse herfor og påvise et større finansieringsbehov forbundet med de reformer og investeringer, som er fastlagt i landets genopretningsplan, end hvad der finansieres af den direkte støtte.

Et lån til et land kan ikke være større end forskellen mellem det skønnede samlede finansieringsbehov forbundet med landets genopretningsplan og landets øvre nominelle grænse for direkte støtte.

Lånet skal udbetales i rater og på betingelse af landets indfrielse af milepæle og målsætninger for reformer og investeringer fastlagt i genopretningsplanen. Lån til et land kan som udgangspunkt højst udgøre 4,7 pct. af landets bruttonationalindkomst (BNI), idet Kommissionen i ekstraordinære situationer kan beslutte at yde et endnu større lån.

Vilkårene for lån fastlægges i en låneaftale mellem Kommissionen og det pågældende land. Låneaftalen skal bl.a. fastlægge det lånte nominelle beløb (i euro), den gennemsnitlige løbetid, perioden, hvor lånet er tilgængeligt, prisvilkår (rente mv.), det højeste antal rater, som lånet kan udbetales i, samt en plan for tilbagebetaling. Modtagerlandet skal betale Kommissionens omkostninger ved at tilvejebringe lån. Forslaget indeholder således ikke en præcisering af lånenes vilkår, herunder renter m.v., der fastlægges i den enkelte låneaftale.

Genopretningsplaner

Alle EU-lande kan komme i betragtning til finansiel assistance fra genopretningsfaciliteten i form af direkte støtte og/eller udlån. Et land, som ønsker at modtage finansiel assistance fra genopretningsfaciliteten i et givet år, skal udarbejde en genopretningsplan, som skal udgøre et supplement til landets nationale reformprogram. Genopretningsplanen for et givet år (fx 2021) skal afleveres til Kommissionen på et tidspunkt i perioden fra 15. oktober året inden (fx 2020) til 30. april i det pågældende år (fx 2021), *jf. bilag 1*.

Indhold af genopretningsplan

Et lands genopretningsplan skal særligt:

- **Begrunde og forklare genopretningsplanen**, herunder hvordan landespecifikke udfordringer og prioriteter identificeret som led i EU-landenes økonomiske samarbejde (**det europæiske semester**) forventes adresseret.
- Forklare, hvordan genopretningsplanen styrker landets **vækstpotentiale, arbejdspladser, økonomiske og sociale robusthed, imødegår økonomiske og sociale konsekvenser af krisen, og bidrager til økonomisk, social og territorial samhørighed og konvergens**.
- Forklare, hvordan tiltagene i genopretningsplanen kan forventes at bidrage til den **grønne og digitale omstilling** og udfordringer forbundet hermed.
- **Opliste milepæle, målsætninger og give en indikativ tidsplan** for gennemførelse af **reformer over en periode på højst fire år** og for gennemførelse af **investeringer over en periode på højst syv år**.

- Begrunde **skøn for de samlede omkostninger** forbundet med reformer og investeringer omfattet af genopretningsplanen, herunder hvordan omkostningerne står mål med den forventede effekt på økonomien og beskæftigelse.
- Indeholde information om **anden EU-finansiering**, hvis relevant.
- Forklare **sammenhængen mellem tiltagene** i genopretningsplanen.
- Redegøre for tiltag til at sikre en **effektiv gennemførelse** af genopretningsplanen, herunder gennem fastsættelse af milepæle, målsætninger og relaterede indikatorer.
- **Anmode om lån** og fastsætte dertil forbundne milepæle, hvis relevant.

I et lands forberedelse af sin genopretningsplan kan landet anmode Kommissionen om at assistere med at opnå dialog med andre lande for at opnå kendskab til deres erfaringer med at udarbejde genopretningsplaner. Et land kan desuden anmode om teknisk assistance til udarbejdelse af en genopretningsplan.

Vurdering af genopretningsplan

Kommissionen skal vurdere et EU-lands genopretningsplan i tæt samarbejde med det pågældende land. Kommissionen skal i den forbindelse tage højde for information om landet, der er opnået som led i det europæiske semester, landets begrundede anmodning om finansiel assistance samt anden relevant information, herunder særligt information indeholdt i landets nationale reformprogram og i dets nationale energi- og klimahandlingsplan.

Kommissionen skal generelt vurdere vigtigheden af og sammenhængen mellem tiltagene i et lands genopretningsplan og bidrag til den grønne og digitale omstilling og skal i den forbindelse tage hensyn til flg. kriterier:

- Genopretningsplanen kan forventes **effektivt at bidrage til at adressere landets udfordringer** som identificeret i anbefalingerne til landet som led i det europæiske semester.
- Genopretningsplanen indeholder tiltag, som er effektive bidrag til den **grønne og digitale omstilling** og til udfordringer forbundet hermed.
- Genopretningsplanen kan forventes at have en **varig virkning for det pågældende land**.
- Genopretningsplanen kan forventes effektivt at bidrage til at styrke et lands **vækstpotentiale, arbejdspladser, økonomiske og sociale robusthed, imødegå økonomiske og sociale konsekvenser af krisen og til økonomisk, social og territorial samhørighed**.
- Et lands begrundelse for, at størrelsen af finansieringsbehovet forbundet med dets genopretningsplan er **rimeligt og plausibelt og står mål med den forventede effekt på økonomien og beskæftigelsen**.
- Genopretningsplanen indeholder tiltag til at gennemføre **reformer og offentlige investeringer**, der repræsenterer samhørighedsfremmende tiltag.
- De af landet foreslåede tiltag er tilstrækkelige til at sikre en **effektiv gennemførelse af genopretningsplanen**.

Forslaget til genopretningsfacilitet fastlægger retningslinjer for Kommissionens vurdering og afgørelse om genopretningsplaner, herunder et vurderingssystem for at fremme gennemsigthed og effektivitet.

Afgørelse om genopretningsplan

Kommissionen træffer afgørelse om et EU-lands genopretningsplan inden for fire måneder efter, at landet har afleveret planen. Afgørelsen træffes af Kommissionen i form af en implementerende retsakt, hvor alle EU-lande inddrages.⁴

Såfremt Kommissionen ifm. sin afgørelse godkender genopretningsplanen, skal afgørelsen nævne de reformer og investeringer, som landet skal gennemføre, herunder milepæle og målsætninger, samt størrelsen af den direkte støtte, som landet tildeles. Derudover skal afgørelsen fastlægge, hvordan den direkte støtte udbetales i rater, definere perioden i hvilken genopretningsplanen skal gennemføres, angive indikatorer til at vurdere opfyldelsen af milepæle og målsætninger samt redegøre for rammerne for Kommissionens adgang til de informationer og data, som ligger til grund for genopretningsplanen.

Såfremt et land anmoder om lån, skal afgørelsen fastlægge lånebeløbet samt de reformer og investeringer, som lånet skal finansiere.

Kommissionens afgørelse operationaliseres via en bilateral aftale mellem Kommissionen og det pågældende land.

Afgørelsen om direkte støtte til et land bestemmes på baggrund af landets genopretningsplan og dens skøn for de samlede omkostninger forbundet med gennemførelse af planen. Det sker på følgende vis:

- Såfremt en genopretningsplan godkendes, og når de af landet skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen svarer til eller er større end landets nominelle øvre grænse for direkte støtte, tildeles landet **direkte støtte svarende til den øvre grænse for støtte til dette land**.
- Såfremt en genopretningsplan godkendes, og når de skønnede omkostninger forbundet med genopretningsplanen er mindre end landets nominelle øvre grænse for direkte støtte, tildeles landet **direkte støtte svarende til de skønnede omkostninger**.
- Såfremt en genopretningsplan ikke godkendes, idet den ikke lever op til kriterierne herfor, tildeles et land **ingen direkte støtte**.

---

⁴ Afgørelsen træffes iht. en komitologiprocedure, hvor Kommissionen vedtager en implementerende retsakt efter inddragelse af EU-landene. Der anvendes under komitologiproceduren en undersøgelsesprocedure, som indebærer, at såfremt et kvalificeret flertal af EU-landene støtter Kommissionens forslag til implementerende retsakt, så skal Kommissionen vedtage retsakten. Hvis et kvalificeret flertal af lande er imod forslaget til implementerende retsakt, så kan Kommissionen ikke vedtage retsakten. Hvis der ikke er noget kvalificeret flertal for eller imod forslaget til implementerende retsakt, så kan Kommissionen enten vedtage retsakten eller foreslå en ny ændret retsakt.

Såfremt et lands genopretningsplan ikke godkendes, skal Kommissionen tilvejebringe en begrundelse for sin afgørelse.

Ændring af genopretningsplan

Et land kan anmode Kommissionen om at ændre sin afgørelse om en genopretningsplan, såfremt milepæle og målsætninger, helt eller delvist, ikke længere er opnåelige for landet pga. objektive omstændigheder.⁵ Et land kan i den forbindelse foreslå at ændre sin genopretningsplan eller aflevere en ny.

Såfremt Kommissionen vurderer, at landets begrundelse for at ændre sin genopretningsplan eller aflevere en ny er retfærdiggjort, skal der træffes afgørelse herom inden for fire måneder efter aflevering af en ændret eller ny plan.

Såfremt Kommissionen vurderer, at landets begrundelse ikke er retfærdiggjort, skal anmodningen afvises – ligeledes inden for fire måneder.

Udbetaling og suspension

Betalinger til et EU-land under genopretningsfaciliteten i form af direkte støtte og/eller udlån kan generelt suspenderes, såfremt landet vurderes at afvige væsentligt fra EU's regler om økonomisk styring, som fastlagt i forordningen om fælles bestemmelser for en række EU-fonde under delt forvaltning (CPR).

Betalinger fra genopretningsfaciliteten skal ske i form af EU-budgetbevillinger og er betinget af, at finansiering er til rådighed.

Efter opnåelse af milepæle og målsætninger iht. et lands genopretningsplan og afgørelsen herom kan landet på halvårlig basis anmode Kommissionen om udbetaling af direkte støtte og/eller udlån. Kommissionen træffer inden for to måneder beslutning om, hvorvidt anmodningen imødekommes.

Hvis en anmodning om udbetaling af direkte støtte og/eller udlån godkendes, træffer Kommissionen beslutning om udbetaling.

Såfremt en anmodning om udbetaling af direkte støtte og/eller udlån ikke godkendes, så suspenderes udbetalingen enten helt eller delvist. Suspensionen løftes, når et land måtte nå sine milepæle og målsætninger.

Såfremt et lands udbetaling suspenderes og landet ikke inden for seks måneder gør betragtelige fremskridt med at nå sine milepæle og målsætninger, aflyses den direkte støtte og/eller udlån. Landet kan inden for to måneder fra Kommissionens konklusion om aflysning af den finansielle assistance gøre indsigelse mod beslutningen.

---

⁵ Der gives i forslaget ikke eksempler på, hvad objektive omstændigheder kunne være.

Rapportering, information og kommunikation

Et modtagerland skal hvert kvartal i regi af det europæiske semester rapportere om fremskridt med sin genopretningsplan. De kvartalsvise rapporter skal på passende vis afspejles i et lands årlige nationale reformprogram.

Kommissionen skal tilsende Rådet og Europa-Parlamentet information om afgørelser om landenes genopretningsplaner.

Modtagere af finansiel assistance skal tilvejebringe offentlig information om tiltag og resultater samt modtaget assistance.

Kommissionen skal ligeledes kommunikere om tiltag under genopretningsfaciliteten, herunder om tiltag og resultater.

Komplementaritet, overvågning og evaluering

Kommissionen og EU-landene skal sikre komplementaritet, synergi, samhørighed og konsistens mellem genopretningsfaciliteten og andre instrumenter på EU-niveau samt tiltag på nationalt niveau, herunder regionalt niveau.

Kommissionen skal overvåge gennemførelse og fremskridt med at opnå formålene med genopretningsfaciliteten. Det skal i den forbindelse sikres, at data til at overvåge gennemførelsen af tiltag og resultater indsamles effektivt og rettidigt.

Kommissionen skal årligt udarbejde en rapport til Rådet og Europa-Parlamentet om gennemførelsen af genopretningsfaciliteten. Rapporten skal indeholde information om fremskridt med landenes genopretningsplaner, samt beløb som anvendes fra genopretningsfaciliteten.

Kommissionen skal fire år efter, at genopretningsfaciliteten er etableret, udarbejde en uafhængig evaluering, ligesom genopretningsfaciliteten uafhængigt og endeligt skal evalueres ikke senere end ved udgangen af 2030. Evalueringen skal tilgå Rådet, Europa-Parlamentet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg, samt Det Europæiske Regionsudvalg. Det skal særligt evalueres, om og i hvilket omfang formålene med genopretningsfaciliteten er opnået, effektivitet i brugen af ressourcer, den europæiske merværdi og den fortsatte relevans af alle genopretningsfacilitetens formål og tiltag. Hvor relevant skal evalueringen følges af et forslag fra Kommissionen til at ændre forordningen.

Den endelige vurdering skal foretage en helhedsvurdering af genopretningsfaciliteten og dens langsigtede effekt.

Bekæmpelse af svindel og korruption

Forslaget skal efterleve EU's finansforordning, som fastlægger de finansielle regler for EU's budget. Det indebærer bl.a., at EU's finansielle interesser skal beskyttes mod svindel, korruption og uregelmæssigheder.

Det Europæiske Kontor for Bekæmpelse af Svig (OLAF) kan i den forbindelse foretage administrative undersøgelser, herunder inspektioner på stedet (on-site), af hvorvidt der er sket svindel, korrupsion eller andre former for ulovlige handlinger. Den Europæiske Anklagemyndighed (EPPO) kan efterforske og retsforfølge svindel og andre kriminelle handlinger forbundet med EU-midler. Enhver, som modtager EU-midler, skal samarbejde fuldt ud med Kommissionen, OLAF, EPPO og Den Europæiske Revisionsret (ECA) om opklaring og adgang mhp. at beskytte EU's finansielle interesser.

Genopretningsinstrument

Forslaget til et genopretningsinstrument ("Next Generation EU", KOM (2020) 441) tilvejebringer finansiering til en række særskilte forslag i regi af Kommissionens reviderede MFF-forslag og skal ses i lyset af COVID-19-krisen.

Forslaget til genopretningsinstrument indebærer, at Kommissionen på vegne af EU-landene optager lån på kapitalmarkeder mv. (udsteder obligationer) med sikkerhed i EU-budgettet. De af Kommissionen optagne lån tilbagebetales af alle EU-lande vha. modtagerlandenes tilbagebetaling af lån samt EU-landenes bidrag til EU's budget (svarende til landenes andel af BNI).

Det låneprovenu, der tilvejebringes af genopretningsinstrumentet, vil tilgå EU-budgettet som formålsbestemte indtægter. Det indebærer, at udgifter finansieret hermed ikke medregnes under EU's udgiftslofter.

Låneprovenuet, der opnås under genopretningsinstrumentet, kan anvendes til finansiel assistance i form af direkte støtte og/eller udlån.

I forslaget til et genopretningsinstrument afsættes samlet 750 mia. euro til finansiel assistance (2018-priser), heraf 500 mia. euro til direkte støtte og 250 mia. euro til lån, jf. tabel 2. De 500 mia. euro til direkte støtte består af de 310 mia. euro i direkte støtte under genopretningsfaciliteten og 190 mia. euro i direkte støtte under andre EU-instrumenter.

Låneprovenuet fra genopretningsinstrumentet anvendes under genopretningsfaciliteten og en række andre særskilte programmer i regi af Kommissionens reviderede MFF-forslag, eksempelvis program til fremme af investeringer i EU-landene (InvestEU) og et solvensinstrument til rekapitalisering af virksomheder i regi af den europæiske fond for strategiske investeringer (EFSD).

De fælles EU-lån, der udmøntes til direkte støtte i en række særskilte forslag, tilbagebetales af alle EU-lande via bidrag til EU's budget fra 2028 og skal senest være tilbagebetalt ved udgangen af 2058.

Tabel 2**Kommissionens forslag til dels en genopretningsfacilitet og dels et genopretningsinstrument**

Forslag til genopretningsfacilitet ("Recovery and Resilience Facility" – RRF)	Forslag til genopretningsinstrument ("Next Generation EU")
Finansiel assistance: 560 mia. euro - Heraf direkte støtte: 310 mia. euro - Heraf udlån: 250 mia. euro	Optagelse af lån på kapitalmarkeder mv. (udstedelse af obligationer) på basis af sikkerhed i EU-budgettet: Samlet låneprovenu til finansiel assistance vedr. forslag om MFF/genopretning, herunder genopretningsfacilitet: 750 mia. euro. - Heraf direkte støtte: 500 mia. euro - Heraf udlån: 250 mia. euro
Andre EU-instrumenter vedr. MFF/genopretning Finansiel assistance: 190 mia. euro - Heraf direkte støtte: 190 mia. euro - Heraf udlån: 0 mia. euro	

Anm.: 2018-priser.

Kilde: Kommissionens forslag og egen tilvirkning.

4. Europa-Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet har endnu ikke fastlagt sin holdning til forslagene

Europa-Parlamentet har udtalt sig om fælleseuropæiske tiltag i lyset af COVID-19, herunder en genopretningsfond.⁶

5. Nærhedsprincippet

Kommissionen anfører, at forslagene tilfører EU-merværdi og respekterer nærhedsprincippet, henset til at formålene med forslagene ifølge Kommissionen bedre kan opnås på EU-niveau frem for EU-landene på egen hånd.

Regeringen finder, at forslagene er i overensstemmelse med nærhedsprincippet.

6. Gældende dansk ret

Forslagene er forordninger, som vil være direkte gældende i EU-landene.

7. Konsekvenser

Lovgivningsmæssige konsekvenser

Forslagene har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

Statsfinansielle konsekvenser

Forslagene må forventes at have negative statsfinansielle konsekvenser for Danmark, idet Danmark ikke kan forvente at modtage direkte støtte fra genopretningsfaciliteten eller andre programmer finansieret af genopretningsinstrumentet i et omfang, som svarer til den andel af den direkte støtte, som Danmark skal bidrage med til genopretningsinstrumentet.

⁶ Link til pressemeddelelse fra Europa-Parlamentet: <https://www.europarl.europa.eu/news/en/press-room/20200419IPR77414/more-ambition-needed-for-eu-recovery-instruments-says-majority-of-meps>.

Direkte støtte til andre EU-lande vil alt andet lige reducere Danmarks statsfinansielle handlerum og indebære statsfinansielle overførsler mellem landene.

Udlån fra genopretningsfaciliteten forventes alene at have negative statsfinansielle konsekvenser for Danmark, i det omfang lånene ikke tilbagebetales af modtagerlande.

De endelige statsfinansielle konsekvenser vil afhænge af en samlet MFF-aftale.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslagene kan på den ene side have positive samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark, i det omfang assistancen bidrager til genopretning af økonomierne i modtagerlandene, som Danmark har samhandel med.

På den anden side kan det have negative samfundsøkonomiske konsekvenser for Danmark, at den finansielle assistance gør brug af ressourcer, som ellers kunne have understøttet økonomisk aktivitet i Danmark.

Erhvervsøkonomiske konsekvenser

Forslagene kan have erhvervsøkonomiske konsekvenser. De kan potentielt styrke erhvervslivets rammevilkår. Sådanne konsekvenser skal generelt ses i tæt sammenhæng med de mulige statsfinansielle og samfundsøkonomiske konsekvenser.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

EU-landenes nærmere holdning til forslagene kendes endnu ikke.

Nogle EU-lande støtter en genopretningsfond af en meget betydelig størrelse og stiller som krav, at fonden baseres på landenes fælles optagelse af lån, der udmøntes i form af direkte støtte og overførsler mellem lande.

Andre lande ønsker en fond, som har en mere begrænset størrelse, og som er baseret på lån og ikke direkte støtte og overførsler mellem lande. Nederlandene, Sverige, Østrig og Danmark har 23. maj 2020 fremlagt et bud på en midlertidig genopretningsfond, hvor den finansielle assistance er i form af lån på favorable vilkår til hårdest ramte lande og ikke direkte støtte.

Tyskland og Frankrig offentliggjorde 18. maj 2020 et forslag til genopretning af landenes økonomier i lyset af COVID-19-krisen, herunder forslag til en genopretningsfond. Fondens skal ifølge Tyskland og Frankrig finansiere EU-budgetudgifter for 500 mia. euro og rettes mod sektorer og regioner hårdest ramt af krisen. Den skal styrke landenes økonomier og investeringer, særligt i den grønne og digitale omstilling samt i forskning og innovation. Fondens skal målrettes COVID-19-krisen og være et ekstraordinært tiltag. Fondens skal finansieres inden for rammerne af EU-budgettet og ligge ud over den næste MFF for perioden 2021-27.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Europa står i en ny økonomisk situation, hvor EU-landene skal være solidariske. Regeringen vil udvise solidaritet og finder det grundlæggende vigtigt for Danmark, at økonomierne i de øvrige EU-lande kommer bedst muligt ud af krisen. Regeringen støtter derfor initiativer til at adressere COVID-19-krisen på såvel nationalt niveau som EU-niveau. Der er allerede vedtaget store og vidtgående EU-initiativer på over 4000 mia. kr. med dansk støtte.

Regeringen støtter også etableringen af en genopretningsfacilitet og et genopretningsinstrument og arbejder for, at forslagene udformes på en hensigtsmæssig måde, herunder bidrager til genopretning af EU-landenes økonomier og fastholder landenes ansvar for en sund national økonomisk politik.

Ud fra ønsket om solidaritet i Europa støtter regeringen forslaget om, at den finansielle assistance fra genopretningsfaciliteten fokuseres på de lande, som er hårdest ramt af COVID-19-krisen. Regeringen støtter ligeledes forslaget om, at midlerne særligt skal bidrage til den grønne og digitale omstilling.

Regeringen ønsker, at forslagene til genopretningsfacilitet og -instrument bliver midlertidige og målrettet økonomisk genopretning efter COVID-19-krisen. Der arbejdes for at sikre forslagenes midlertidighed, og at forslagene er engangstiltag, som afspejler den aktuelle exceptionelle økonomiske krise.

Regeringen støtter forslaget om, at finansiel assistance baseres på landenes genopretningsplaner, hvor landene fastlægger deres tiltag for at opnå formålene med assistancen, herunder styrkelse af vækst og beskæftigelse og investeringer i grøn omstilling m.v.

Regeringen støtter en genopretningsfacilitet, der yder finansiel assistance i form af lån til modtagerlandene på attraktive vilkår. Det vil være en solidarisk løsning.

Kommissionens forslag til genopretningsfacilitet og -instrument indebærer et principielt nyt skridt i EU-samarbejdet om økonomisk politik, idet forslagene indebærer fælles optagelse af EU-lån mhp. *direkte støtte* til EU-lande.

Regeringen er generelt særdeles skeptisk over for fælles gæld til finansiering af direkte støtte, som vil indebære gældsfinansierede overførsler mellem landene. Gældsfinansieret direkte støtte kan potentielt svække landenes tilskyndelse til at føre sund og holdbar national økonomisk politik, herunder finanspolitik, som sikrer, at landene selv kan håndtere kriser og understøtte vækst og beskæftigelse.

Det skal generelt sikres, at modtagerlandene efterlever EU's fundamentale rettigheder og retsstatsprincipper, og at der ikke sker svindel, korrupsion eller anden form for kriminalitet i forbindelse med den finansielle assistance.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Rapporten fra udvidet eurogruppe 9. april 2020 til EU's stats- og regeringschefer vedr. fælleseuropæiske tiltag til håndtering af COVID-19 blev forelagt Folketingets Europaudvalg 6. april 2020 forud for udvidet eurogruppe 7.-9. april 2020.

Sagen blev også forelagt Europaudvalget 21. april 2020 ved en særskilt gennemgang af den endelige rapport.

Samlenotat og skriftlig forelæggelse om økonomiske effekter af COVID-19 og politiktiltag tilgik Europaudvalget 15. april 2020 ifm. uformelt ECOFIN 16. april 2020.

Samlenotat om genopretningsfond tilgik Europaudvalget 12. maj 2020 forud for ECOFIN 19. maj 2020.

Kommissionens forslag til genopretningsfacilitet og genopretningsinstrument af 28. maj 2020 er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Bilag 1: Proces for genopretningsplan**Tabel 3****Proces for tildeling af finansiel assistance fra genopretningsfonden**

Skridt – genopretningsplan og finansiel assistance	Timing
Et EU-land som ønsker finansiel assistance (direkte støtte, lån) udarbejder og afleverer en genopretningsplan til Kommissionen sammen med sit nationale reformprogram	Genopretningsplaner kan afleveres i perioden 15. oktober til 30. april det efterfølgende år
Kommissionen træffer afgørelse om genopretningsplanen	Inden for fire måneder efter aflevering
Hvis genopretningsplan godkendes, så indgår Kommissionen og land aftale som operationaliserer afgørelsen	Efter afgørelse er truffet
Land fremsætter anmodning om direkte støtte og/eller udlån som led i gennemførelse af genopretningsplaner og opnåelse af milepæle og målsætninger	Anmodninger om udbetalinger kan fremsættes halvårligt
Kommissionen vurderer lands anmodning og om milepæle og målsætninger er opnået	Inden for to måneder efter anmodning om udbetaling
- Positiv vurdering af anmodning	Beslutning om udbetaling af finansiel assistance
- Negativ vurdering af anmodning	Udbetaling af finansiel assistance suspenderes. Land gives en måned til evt. at gøre indsigelse
	Korrigerende tiltag skal tages inden for seks måneder fra suspension
Land skal tage korrigerende tiltag for at ophæve suspension af finansiel assistance	Kommissionen beslutter, om korrigerende tiltag er tilstrækkelige. Land meddeles beslutning og gives to måneder til evt. at gøre indsigelse
	Den finansielle assistance aflyses, såfremt vurderingen fortsat er negativ
Skridt – ændring af genopretningsplan	Timing
Et land kan ændre alle aflevere en ny genopretningsplan, hvis milepæle og målsætninger heri ikke længere er opnåelige pga. objektive omstændigheder	På ethvert tidspunkt i perioden hvor genopretningsplanen gennemføres
Kommissionen træffer afgørelse om en ændret eller ny genopretningsplan	Inden for fire måneder efter aflevering af ændret/ny genopretningsplan

Kilde: Kommissionens forslag og egen tilvirkning.

Dagsordenspunkt 2: Landeanbefalinger og rådsudtalelser om stabilitets- og konvergensprogrammer mv. for 2020

KOM(2020)520 - 528

1. Resume

ECOFIN vil 9. juni 2020 drøfte landeanbefalinger og udtalelser om EU-landenes stabilitets- eller konvergensprogrammer og nationale reformprogrammer pba. Kommissionens udkast offentliggjort 20. maj 2020. Anbefalingerne ventes godkendt i skriftlig procedure i løbet af juni. Herefter endosserer DER landeanbefalingerne senere i juni, hvorefter de vedtages formelt af Rådet i juli.

Kommissionen lægger for alle lande op til anbefalinger, der fokuserer på den akutte håndtering af pandemien og dens økonomiske konsekvenser samt behovet for at sikre en hurtig og holdbar genopretning. Kommissionen lægger desuden op til anbefalinger mhp. at adressere landespecifikke udfordringer, herunder makroøkonomiske ubalancer.

Kommissionen lægger op til tre anbefalinger til Danmark. Med den første anbefaling opfordres Danmark til at tage alle midler i brug for at håndtere pandemien og understøtte genopretningen og, når de økonomiske omstændigheder tillader det, føre finanspolitik mhp. at sikre en fornuftig mellemfristet offentlig saldo og holdbar offentlig gæld samt styrke sundhedssystemet. Med den anden anbefaling opfordres Danmark til at styrke genopretningen vha. offentlige og private investeringer, herunder mhp. at fremme den grønne og digitale omstilling samt innovation. I den tredje anbefaling opfordres Danmark til at styrke indsatsen med at damme op for hvidvask.

Man kan fra dansk side tage landeanbefalingerne til EU-landene og de tilhørende rådsudtalelser til efterretning. Regeringen noterer sig Kommissionens bud på landeanbefalinger til Danmark og rådsudtalelse om Danmarks nationale reformprogram og konvergensprogram, der generelt vurderes på linje med regeringens prioriteter.

2. Baggrund

EU-landene fremlægger hvert år senest i april stabilitets- eller konvergensprogrammer (SCP) og nationale reformprogrammer (NRP).

Stabilitets- og konvergensprogrammerne (programmer for henholdsvis eurolande og ikke-eurolande) fremlægger normalt det enkelte lands mål og økonomisk-politiske tiltag vedr. udviklingen i de offentlige finanser på kort og mellemlang sigt samt mål for finanspolitikken langsigtede holdbarhed. Programmerne redegør for landenes planer for overholdelse af reglerne i Stabilitets- og Vækstpagten, herunder efterlevelse af eventuelle henstillinger om at bringe underskuddet under 3 pct. af BNP, samt landenes fremskridt mod deres mellemfristede mål for den strukturelle saldo (MTO). Ikke-eurolande redegør desuden for deres penge- og valutakurspolitik.

De nationale reformprogrammer redegør normalt for landenes opfølgning på EU's landespecifikke anbefalinger fra året før samt for udviklingen i igangsatte og eventuelle nye tiltag for at bidrage til opfyldelsen af Europa 2020-strategiens overordnede mål vedr. beskæftigelse, forskning, innovation, energi, uddannelse og social inklusion.

De økonomiske konsekvenser af COVID-19, EU-landenes løbende politiske tiltag som reaktion herpå samt den aktuelle makroøkonomiske usikkerhed har medført, at Kommissionen har revideret sine retningslinjer for EU-landenes NRP og SCP i 2020. Med de reviderede retningslinjer er minimumskravene til indholdet af programmerne for 2020 lempet, så der bl.a. ikke efterspørges en status for Europa 2020-målene i NRP eller analyser af de offentlige financers kvalitet og holdbarhed i SCP. EU-landene har derfor generelt offentliggjort kortere programmer end normalt, hvori der tages højde for den økonomiske udvikling og tiltag i lyset af COVID-19-krisen.

Kommissionen har 20. maj offentliggjort udkast til Rådets landeanbefalinger for 2020 og udtalelser om de nationale reformprogrammer og landenes stabilitets- og konvergensprogrammer.

Kommissionens udkast ventes drøftet på ECOFIN 9. juni⁷ og ventes godkendt i skriftlig procedure i løbet af juni. Herefter endosserer DER landeanbefalingerne senere i juni, hvorefter de vedtages formelt af Rådet i juli.

Vedtagelse af landeanbefalinger og udtalelser om landenes nationale reformprogrammer har hjemmel i traktatens artikel 121, stk. 2, og artikel 148, stk. 4. Anbefalinger på baggrund af processen vedr. makroøkonomiske ubalancer har endvidere hjemmel i forordning 1176/2011. Vedtagelse af udtalelse om stabilitets- og konvergensprogrammer har hjemmel i Stabilitets- og Vækstpagtens forordning 1466/97 som senest ændret ved forordning 1175/2011.

3. Formål og indhold

Kommissionen offentliggjorde 20. maj sine udkast til landeanbefalinger og rådsudtalelser om EU-landenes konvergens- eller stabilitetsprogrammer og nationale reformprogrammer samt en tilhørende horisontal meddelelse om Kommissionens fokus i anbefalingerne og rådsudtalelserne.

Kommissionens udkast til Rådets landeanbefalinger

Kommissionen forklarer i sin horisontale meddelelse, at man med sine bud på landeanbefalinger fokuserer på den akutte håndtering af pandemien og dens økonomiske konsekvenser samt behovet for at sikre en hurtig og holdbar genopretning. Kommissionen lægger således op til, at alle lande tildeles anbefalinger vedr. den akutte krisehåndtering samt anbefalinger vedr. den økonomiske genopretning.

---

⁷ Anbefalinger og udtalelser vedr. arbejdsmarkeds- og socialpolitik ventes drøftet i EPSCO 11. juni 2020.

Anbefalingerne om akut krisehåndtering lægger generelt vægt på at tage alle tiltag i brug for at adressere pandemien, holde økonomien i gang og styrke sundhedssystemet. I anbefalingerne fremhæves det samtidig, at landene, når de økonomiske omstændigheder tillader det, bør føre finanspolitik mhp. at sikre en fornuftig mellemfristet offentlig saldo og holdbar offentlig gæld. Landene anbefales også at styrke sundhedssystemet som følge af pandemien.

Anbefalingerne om genopretning lægger generelt vægt på at fremrykke offentlige investeringsprojekter og fremme private investeringer for at styrke genopretningen med fokus på den grønne og digitale omstilling. Anbefalingerne afspejler desuden strategien for bæredygtig vækst for 2020, der fastsætter økonomisk stabilitet, bæredygtighed, social retfærdighed og produktivitet som prioriteter i det økonomiske samarbejde.

Foruden det horisontale fokus på krisehåndtering og genopretning adresserer Kommissionens udkast til landeanbefalinger også de enkelte landes specifikke udfordringer. For 12 lande afspejler anbefalingerne således behovet for korrektion af *makroøkonomiske ubalancer* som identificeret i landerapporterne for 2020, jf. bilag 1.

For flere lande lægges der desuden op til anbefalinger om at forbedre *virksomhedernes rammevilkår*. For Frankrig, Tyskland, Østrig, Estland og Slovenien lægges der fx op til anbefalinger om at mindske virksomhedernes administrative byrder. For Polen og Italien foreslås anbefalinger om at styrke den offentlige administration.

For nogle lande lægges der op til anbefalinger vedr. *arbejdsmarkedet*, herunder Ungarn, Finland, Letland, Litauen og Belgien, der anbefales at styrke den aktive arbejdsmarkedspolitik. Nogle lande anbefales at styrke det sociale sikkerhedsnet og forbedre de offentlige understøttelsesprogrammer, herunder Litauen, Slovakiet, Portugal, Polen og Italien.

Kommissionen forslår også anbefalinger på *skatteområdet* til en række lande. Der lægges bl.a. op til en anbefaling til Frankrig om at simplificere skattesystemet, mens der for Irland lægges op til en anbefaling om at udvide skattebasen. For nogle lande afspejler anbefalingerne udfordringer ift. skatteundgåelse. Der lægges bl.a. op til anbefalinger om at reducere muligheden for aggressiv skatteplanlægning på selskabsområdet til Nederlandene, Luxembourg og Ungarn.

Kommissionen forslår også anbefalinger om *bekæmpelse af hvidvask* til Danmark, Sverige, Estland, Nederlandene, Luxembourg, Finland, Irland, Bulgarien, Letland, Malta og Slovakiet. Der er bl.a. tale om anbefalinger om at styrke hvidvasktilsynet og sikre en effektiv håndhævelse af rammerne for hvidvaskbekæmpelse.

Vurderinger af EU-landenes offentlige finanser

Kommissionen forklarer i sin meddelelse, at man samtidig med offentliggørelsen af sine udkast til landeanbefalinger 20. maj også offentliggjorde rapporter om de enkelte EU-landes offentlige finanser.

Rapporterne er offentliggjort, da reglerne i Stabilitets- og Vækstpagten fastslår, at Kommissionen skal offentliggøre en rapport om et EU-land, hvis det pågældende land vurderes ikke at efterleve de fælles reglers kriterier vedrørende offentlig gæld og underskud i et givent år. Kommissionen har således offentliggjort rapporter for alle EU-lande (på nær Rumænien, der allerede har en henstilling om at nedbringe landets uforholdsmæssigt store underskud).

Kommissionen vurderer i sine rapporter, at EU-landene (alle på nær Bulgarien) ikke opfylder kriteriet om offentlige underskud på som udgangspunkt højst 3 pct. af BNP i 2020. Kommissionen finder også ud fra en samlet vurdering, at Frankrig, Belgien og Spanien ikke opfylder kriteriet om tilstrækkelig nedbringelse af offentlige gælds niveauer over 60 pct. af BNP. Kommissionen vurderer, at der på nuværende tidspunkt ikke foreligger tilstrækkelig information til at vurdere efterlevelsen af gældskriteriet i Italien.

I sine rapporter vurderer Kommissionen desuden, at pandemien har haft en ekstraordinær påvirkning på EU-landenes offentlige finanser. Pandemien og den medfølgende økonomiske krise har skabt stor usikkerhed og gjort det vanskeligt at fastlægge finanspolitikken, så den både understøtter realøkonomien og samtidig sikrer en holdbar udvikling i gæld og underskud. I lyset af denne situation vurderer Kommissionen, at der på nuværende tidspunkt ikke bør tages beslutninger om at placere EU-lande i proceduren for uforholdsmæssigt store underskud under Stabilitets- og Vækstpagten.

Kommissionen forklarer i sin meddelelse, at den vil foretage en ny vurdering af EU-landenes offentlige finanser på baggrund af sin økonomiske prognose i efteråret 2020 og eurolandenes udkast til budgetplaner (dvs. foreløbige planer for saldo mv. ifm. det kommende års finanslov), som fremlægges senest 15. oktober 2020 som led i eurolandenes styrkede samarbejde om finanspolitik.

Kommissionens udkast til Rådets anbefaling til Danmark

Kommissionen lægger op til, at Danmark i år får tre anbefalinger:

1. Danmark anbefales på linje med fleksibiliteten i Stabilitets- og Vækstpagten og den generelle undtagelsesklausul at tage alle tiltag i brug for at adressere pandemien, holde økonomien i gang og understøtte genopretningen. Når de økonomiske omstændigheder tillader det, bør Danmark føre finanspolitik mhp. at sikre en fornuftig mellemfristet offentlig saldo og holdbar offentlig gæld og samtidig fremme investeringer. Danmark anbefales også at styrke robustheden af sundhedssystemet, herunder ved at sikre tilstrækkeligt med kritiske medicinalprodukter og håndtere manglen på personale i sundhedssektoren.
2. Danmark anbefales at fremrykke offentlige investeringsprojekter og fremme private investeringer for at styrke genopretningen. Danmark anbefales at fokusere investeringerne på den grønne og digitale omstilling, herunder særligt på ren og effektiv produktion og forbrug af energi, bæredygtig transport samt forskning og innovation. Danmark anbefales desuden at understøtte en sammenhængende innovationsstrategi med en bredere investeringsbase.

3. Danmark anbefales at styrke effektiviteten af tilsynet med hvidvask og effektivt håndhæve rammerne for bekæmpelse af hvidvask.

De to første anbefalinger vedr. hhv. finanspolitik og investeringer afspejler Kommissionens horisontale fokus i anbefalingerne vedr. dels håndteringen af COVID-19-krisen og dels genopretningen af de europæiske økonomier. De øvrige EU-lande har således generelt lignende anbefalinger.

Anbefalingen om hvidvask skal ligeledes ses i lyset af Kommissionens horisontale fokus på en styrket indsats på området. En række lande har som Danmark modtaget en lignende anbefaling.

Kommissionens udkast til Rådets udtalelse om Danmarks nationale reformprogram og konvergensprogram

ECOFIN ventes på baggrund af Kommissionens udkast at godkende en udtalelse om det danske nationale reformprogram og konvergensprogram, der bl.a. lægger vægt på følgende:

- Danmark er i den forebyggende del af Stabilitets- og Vækstpagten. I konvergensprogrammet for 2020 ventes et faktisk offentligt underskud på 8 pct. af BNP i 2020, som ventes at falde til 2,4 pct. af BNP i 2021. Den offentlige gæld ventes på den baggrund at stige fra 33,2 pct. af BNP i 2019 til 40,7 pct. af BNP i 2020. Udviklingen i de offentlige finanser og makroøkonomien er generelt behæftet med stor usikkerhed.
- Som følge af COVID-19-pandemien har Danmark gennemført en række tiltag mhp. at øge kapaciteten i sundhedssystemet, inddæmme pandemien, og understøtte de sektorer og borgere, der har været særligt udfordret af pandemien. I konvergensprogrammet anslås disse tiltag at udgøre 4,9 pct. af BNP. Hertil kommer en række tiltag mhp. at sikre likviditet til virksomhederne svarende til ca. 15 pct. af BNP. De danske tiltag er på linje med Kommissionens retningslinjer for håndtering af pandemien. Den fulde implementering af de danske tiltag samt et efterfølgende fokus på at sikre en fornuftig mellemfristet offentlig saldo og holdbar offentlig gæld vil bidrage til at fastholde den finanspolitiske holdbarhed på mellemlangt sigt.
- I Kommissionens prognose af 6. maj ventes et faktisk offentligt underskud på 7,2 pct. af BNP i 2020 og 2,3 pct. af BNP i 2021. Danmarks offentlige gæld skønnes at forblive under 60 pct. af BNP i 2020 og 2021.
- Kommissionen offentliggjorde 20. maj en rapport om Danmarks offentlige finanser. I rapporten vurderes det overordnet set, at Danmark ikke vil opfylde kriteriet om et offentligt underskud på maksimalt 3 pct. af BNP i 2020.

- COVID-19-pandemien havde store konsekvenser for Danmark i første halvdel af 2020, hvor det danske sundhedssystem blev sat under pres, og den økonomiske aktivitet faldt i en række sektorer. Som reaktion herpå iværksatte Danmark en række tiltag, herunder kompensation for faste omkostninger og lønomkostninger for udsatte virksomheder, udskydelse af skat og sikring af likviditet. Tiltagene lagde en dæmper på det økonomiske tilbageslag, men kunne ikke modvirke et fald i produktionen, et øget antal konkurser, øget arbejdsløshed og risici for flere personer i fattigdom. I Kommissionens prognose af 6. maj ventes arbejdsløsheden at stige til ca. 6,5 pct. af arbejdsstyrken i 2020, inden den igen falder til under 6 pct. af arbejdsstyrken i 2021.
- COVID-19-krisen har understreget behovet for løbende at styrke og øge robustheden af sundhedssystemet i Danmark, herunder ift. manglen af sundhedspersonale. På kort sigt bør Danmark arbejde for sikre tilstrækkelig adgang til kritiske medicinalprodukter, herunder værnemidler til sundhedspersonalet.
- For at understøtte genopretningen vil der være behov for at fremrykke offentlige investeringsprojekter og fremme private investeringer, herunder vha. reformer. Danmark gør det generelt godt ift. digitalisering, men for at fastholde sin stærke position på området, sikre konkurrenceevnen og drage fordel af den digitale omstilling, bør Danmark investere i digital infrastruktur, uddannelse og opkvalificering. Danmarks nationale energi- og klimaplan peger på vigtige investeringer mhp. at sikre en succesfuld grøn omstilling. Der er bl.a. behov for store investeringer i at øge kapaciteten af vedvarende energi og i bæredygtig transport. Danmark har med sin klimapolitik en målsætning om at reducere CO₂-udledningen med 70 pct. i 2030 sammenlignet med 1990 og om at opnå klimaneutralitet senest i 2050. For at nå klimamålene er der behov for investeringer i sektorer, hvor der er særligt lovende energibesparelser. Den økonomiske genopretning kan fremmes ved at fremrykke planlagte grønne investeringer, herunder inden for infrastruktur, boligrenovation, vindenergi og elektrificering af jernbanenettet.
- Generelt har investeringer i forskning og udvikling ikke materialiseret sig i højere produktivitetsvækst i Danmark. Danmark mangler en sammenhængende innovationsstrategi, der tilrettelægger, hvad Danmark ønsker at opnå på innovationsområdet. Forskning og udvikling er koncentreret i store virksomheder og fonde og finder primært sted inden for bioteknologi og farmakologi. De otte største virksomheder står for næsten 40 pct. af den samlede private forskning og udvikling (gennemsnittet på globalplan er 19 pct.). Investeringsniveauet i forskning og udvikling er generelt højt, men andelen af virksomheder, der tager del i forsknings og udviklingsaktiviteter, har været faldende siden 2009, herunder som følge af at mindre virksomheder generelt beskæftiger sig mindre med forskning og udvikling. Der synes derfor at være behov for yderligere tiltag mhp. at udvide innovationsbasen. Der er endvidere behov for fortsatte investeringer i opkvalificeringsordninger.

- Danmark har taget en række skridt ift. at styrke rammerne for hvidvaskbekæmpelse. I 2019 vedtog man en række nye tiltag, og de nationale myndigheder har sat en række initiativer i gang mhp. at styrke de præventive rammer for hvidvaskbekæmpelse i Danmark. Finanstilsynet har fået flere indgrebsbeføjelser og ressourcer mhp. at styrke tilsynskapaciteten. Hvidvasksekretariatet under SØIK er ligeledes blevet tildelt flere ressourcer. Det er afgørende, at de styrkede rammer for hvidvaskbekæmpelse medfører et effektivt tilsyn og effektiv håndhævelse af hvidvaskreglerne. Tilsynsmyndighederne skal til fulde gennemføre og arbejde efter den risikobaserede tilgang. Det skal desuden sikres, at de øgede ressourcer hos Hvidvasksekretariatet adresserer de kritikpunkter, der er fremhævet i Rigsrevisionens rapport på området.
- Mens de landespecifikke anbefalinger for 2020 generelt fokuserer på at adressere de socioøkonomiske konsekvenser af pandemien og fremme genopretningen, fokuserede de landespecifikke anbefalinger vedtaget af Rådet 9. juli 2019 også på reformer, der er essentielle ift. at adressere strukturelle udfordringer på længere sigt. Disse anbefalinger vurderes fortsat relevante og vil også blive overvåget under det kommende års europæiske semester⁸.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke høres om landeanbefalingerne.

5. Nærhedsprincippet

Spørgsmålet om nærhedsprincippet er ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og lovgivningsmæssige konsekvenser

Sagen har ikke lovgivningsmæssige konsekvenser.

7. Økonomiske konsekvenser

Rådsudtalelserne og de landespecifikke anbefalinger vil ikke i sig selv have samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske eller statsfinansielle konsekvenser.

Det kan have positive samfundsøkonomiske, erhvervsøkonomiske og statsfinansielle konsekvenser, i det omfang en konsistent implementering af landespecifikke anbefalinger bidrager til at understøtte bæredygtig vækst og beskæftigelse i EU.

8. Høring

Sagen har ikke været i ekstern høring.

---

⁸ Danmark modtog i 2019 to anbefalinger: Danmark blev anbefalet 1) at fokusere den investeringsrelaterede økonomiske politik på uddannelse og opkvalifikation samt forskning og innovation mhp. at styrke innovationsbasen, så flere virksomheder får adgang til innovation, og på bæredygtig transport for at reducere belastningen af vejene, samt 2) at sikre et effektivt tilsyn og håndhævelse af rammerne for bekæmpelse af hvidvask.

9. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Der ventes generel opbakning til landespecifikke anbefalinger og rådsudtalelser på linje med Kommissionens udkast af 20. maj 2020.

10. Regeringens generelle holdning

Man kan fra dansk side støtte vedtagelsen af de landespecifikke anbefalinger og rådsudtalelserne på linje med de foreliggende udkast fra Kommissionen.

Fra dansk side noterer man sig Kommissionens udkast til Rådets udtalelse om det danske konvergensprogram og nationale reformprogram samt udkast til anbefalinger til Danmark, der generelt vurderes at være på linje med regeringens prioriteter.

11. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen er ikke tidligere forelagt Folketingets Europaudvalg.

Bilag 1 – EU-Kommissionens konklusion i de dybdegående analyser 2020**Tabel 1****Kommissionens konklusioner i de 13 dybdegående analyser vedr. makroøkonomiske ubalancer, marts 2020**

	Kategorisering	Beskrivelse af ubalancer
Lande		
Cypern	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Banksektoren er udfordret af en stor andel misligholdte lån.
Italien	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld, svag udvikling i produktiviteten og vækstpotentialet. Højt niveau af misligholdte lån. Høj ledighed.
Grækenland	Alvorlige ubalancer	Høj offentlig gæld og høj udlandsgæld. Banksektoren er udfordret af en høj andel misligholdte lån. Høj ledighed og lav potentiel økonomisk vækst.
Kroatien	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Lav potentiel vækst.
Frankrig	Ubalancer	Høj offentlig gæld, lav produktivtetsvækst og svag konkurrenceevne.
Irland	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Dog er landets ubalancer under betydelig forbedring.
Nederlandene	Ubalancer	Stort overskud på betalingsbalancen. Høj privat gæld.
Portugal	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland og lav produktivtetsvækst. Banksektor udfordret af en høj andel misligholdte lån.
Spanien	Ubalancer	Høj offentlig og privat gæld til ind- og udland. Høj ledighed.
Sverige	Ubalancer	Høj og voksende gæld blandt husholdningerne. Overvurderede boligpriser.
Tyskland	Ubalancer	Højt og vedvarende overskud på betalingsbalancen som følge af lavt investeringsniveau i den private og offentlige sektor.
Rumænien	Ubalancer	Forværret konkurrenceevne samt stigende betalingsbalanceunderskud som et resultat af lempelig finanspolitik samt ustabil erhvervs klima.